

Liva enn upp á eina ótrúliga ferð í Sibiria

Endamálið við Beringian Arctic Games er at samla fólk úr øllum tí artiska økinum. Høgni Waag Høgnesen og Bjarta Johansen, sum umboðaðu Føroyar við Assu Færø sum leiðara, hava skrivað hesa frásøgn frá ferðini í Sibiria

Høgni Waag Høgnesen
og Bjarta O. Johansen

Orsøkin til, at vit vórðu boðin til hesa stevnu var, at Jonna Færø hevði fingið innbjóðing frá teimum, ið skipa fyri stevnuni. Tað er ikki ein og hvør sum sleppur til hesar lítlu »oyggjaleikir«, sum vit kunnu kalla tað. Ein skal fáa eina innbjóðing fyri at verða við, og orsøkin til, at Jonna fekk hesa innbjóðing, var, at hon á royndarstevnuni til Beringian Arctic Games hevði verið leiðari hjá nøkrum grønlandskum børnum.

Londini, sum vóru umboðað á Beringian Arctic Games, vóru Kanada, Grønland, Ísland, Noreg, Alaska, Føroyar og Rusland.

Beringian Arctic Games er ein stevna, sum fyrstu varð hildin í 2012. Tá var hetta ein royndarstevna. Vit vóru til teir fyrstu arktisku leikinar á sumri í 2014, og eftir ætlan skulu leikirnir verða annað hvørt ár á skiftandi stöðum í Chukotka í Ruslandi.

Vit skuldu kappast ímóti hinum arktisku londunum. Kappingarnar, sum kappast varð í, eru ikki nakað, vit kenna her heima. Hetta vóru ítróttargreinar, sum hava gingið aftur í arv líka síðan indiánarnir.

Kappast varð eitt nú í »running with sticks«, sum er ein rennikapping, ið skal ímynda, at tú ert á veiðiferð og rennur eftir einum djóri. Ein onnur kapping var »stick-pull«, sum er at hála ein pinn úr hondini á mótstøðumanninum. Henda kapping var bert fyri konufólk, og her vann Bjarta.

Tann kappingin, sum minti mest um onkra føroyska kapping, var, tá vit skuldu rógva í skinnbátum, sum mintu um føroysku kappróðrarbátarnar. Her skuldu vit rógva 500 metrar, men vanligu rógva tey lokalu 10 kilometrar á eini slíkari stevnu. Meðan stevnan var, varð ikki bara kappast millum lond, tí her var eisini ein kappróðrarstevna, meðan leikirnir vóru. Eins og á ólavsøku, har tað eru fleiri bátsmanningar, sum rógva fyri at vinna ein heiður, var tað eisini her, at upprunafólk úr øllum Chukotka møttust til hesa kappróðrarstevnu.

Vit byrjaðu ferðina úr Føroyum til Danmarkar og síðani til Moskva. Komin til Moskva, funnu vit út av, at visum-pappírini sjálvandi skuldu fyllast út, men hetta kom alt í rættlag, og eftir eina tíð komu vit upp á pláss á hotellið, áðrenn farið varð víðari til Anadyr, sum er høvudstaðurin í statinum Chukotka.

Sama dag, sum vit vóru komin til

– Vit fóru eina útferð til ”The road of Bones”, ið er vegur, sum miðalstattin í Ruslandi varð tvungin til at byggja undir Stalin. Hesin vegur gongur eisini til norðara Polarsirkulin, har henda felagsmyndin er tikin

Moskva, skuldu vit nú víðari til Andadyr.

Komin til Anadyr, var sum at koma í eina heilt aðra øld. Vit sóu nógv óvæntað. Á flogvøllinum stóðu gomul flogfær, sum høvdu verið brúkt undir krígunum, og sum nú høvdu sæð betri dagar.

Í Anadyr vóru fleiri komin at taka ímóti okkum niðri við bryggjuna. Hesa tíðina í Anadyr var tað met heitt, og hitin lág um 30 hitastig, har tey vanligu um summarið hava millum 10-15 hitastig. Av tí sama komu vit at uppliva nakað heldur óvanligt, tí í Sibiria er ikki vanligt at hava »air-condition«, tí tey skulu nevnliga varðveita hitan í húsunum, tá tað um veturin kann blíva heilt niður í minus 40-50 kuldastig. Húsini í Sibiria eru tí væl bjálvað, og hetta gjørdi, at vit – teir dagarnar, vit vóru í Anadyr – komu í eina hitakreppu. Hitin slapp ikki út aftur úr hotellinum, og tí vóru eini 35 hitastig inni – og uttan fyri millum 25-30 hitastig.

Í Anadyr vitjaðu vit kommunustýrið, har vit hittu borgarstjóran og ítróttarráðharran. Eisini sluppu vit at mæta teirra landsstýri. Vit vóru og vitjaðu fornminnisavnið og teirra vøkr – og øðrvísi – kirkju.

Vit skuldu síðani víðari úr Anadyr til Novo Chaplino, har leikirnir skuldu vera. Hetta var ein ferð á umleið tveir dagar at sigla. Vit būðu umborð á einum »Heritage Expeditions« skipi. Skipið skuldi verða okkara flótandi hotel, meðan leikirnir vóru. Vit skuldu sigla ímillum land og skipið við gummibátum.

Komin til Novo Chaplino var øll bygdin komin at taka ímóti okkum. Tey spældu á trummur, dansaðu teirra upprunadansir og annars tóku

væl ímóti okkum.

Eitt, sum tú skuldi venja teg við, var, at einki internet og einki telefon-samband var har. Tú fóldest teg rættiliga avskornan frá umheiminum. Men, júst hetta var kanska eisini við til at gera túrin so góðan og serstakan.

Eftir at hava hugt okkum um í Novo Chaplino, skuldu leikirnir byrja. Leikirnir vórðu settir av ítróttarráðharranum í Chukotka, ið var komin langa leið fyri at vera við til hetta tiltakið.

Eftir okkara viðurskiftum var hetta ikki akkurat tað optimala veðrið til eina slíka stevnu, men tey lokalu lótu bara væl at veðrinum og søgdu, at hetta var gott summarveður.

Leikirnir vórðu settir við alskyns lokalum dansum og sangarum. Sølubúðir vórðu settar upp, og tað var sera spennandi at mæta nýggjum fólki og øðrum mentanum.

Vit vóru sera spent at luttaka í leikunum og at royna hesar serstaku ítróttargreinar. Russisku luttakararnir høvdu vant til hesa stevnu í eitt ár og vóru sera væl fyri. Tey vóru útvald, og kann man siga, at hetta vóru teirra landsliðsleikarar innan hesar ítróttargreinar. Ímeðan russar vóru so væl fyri til hesar kappingar og vunnu mest sum alt, vóru vit útlendingar kanska í eini kapping fyri okkum sjálvi. Tó so endaðu leikirnir við medaljuhandan, har Bjarta fekk gull í »Stick Pull«. Eisini gjørdust føroysku víkingarnir nummar 2 í kapprógvingini. So heilt tómhent komu vit ikki heim aftur.

Á heimferðini stöðgaðu í einari lítla bygd, har vit fóru eina serstaka útferð. Hetta var ein útferð til »The road of Bones«, ið er vegur, sum miðalstattin í Ruslandi varð tvungin til

Sjáltsamt og vakurt umhvørvið

Tað eru Høgni Waag Høgnesen og Bjarta Johansen, sum umboðaðu Føroyar við Assu Færø sum leiðara, ið hava skrivað hesa frásøgn frá ferðini í Sibiria

at byggja undir Stalin. Vegurin hevur sítt heiti orsaka av teimum mongu ið lótu lív undir ringu viðurskiftunum sum vóru.

Eftir nakrar fantastiskar dagar í Sibiria vóru vit aftur í Moskva, har vit vitjaðu donsku ambasaduna og fingi innlit í, hvussu teirra gerandisdagur er.

Eftir eina slíka fer hugsa vit aftur á tær fantastisku upplivingarnar og øll fólkin ið vit hava møtt. Ein serstakur móguleiki, ið vit fingi, tí Sibiria er nokk ikki eitt stað, ið vit annars høvdu vitjað. Sum summi kallaðu tað á ferðini, er hetta jú »heimsins endi« – ella sum onnur søgdu – »heimsins byrjan«.

Óg hvat hava vit so lært eftir hesa hugvekjandi ferð? Hóast at tað landfrøðiliga er so langt ímilum tey luttakandi londini, kundi ein síggja felags eyðkenni hjá okkum øllum. T.d. tann dansurin, sum vit vóru móttikin við, líktist nógv grønlandskum dansi.

Kapprógvingin hjá teimum líktist okkara, hóast teirra teinur var nakað væl longri. Eisini hava tey hvalaveiði eins og vit og onnur arktisk lond hava. Hetta vísir okkum, at lond hava gjøgnum ættlarlið varðveit siðvenjur sum líkjast, hóast at tað landfrøðiliga er langt ímillum londini. Hetta er sera spennandi og vísir, at vit hava nógv til felags við okkara grannalond.

Góðir stuðlar

Vit liva enn uppá hesa ótrúligu uppliving, sum vit hava verið so heppin at sleppa til. Hetta er ein ferð, sum vit heilt avgjørt ikki høvdu gjørt uttan at verða boðin við yvir.

Vit kunnu tí bara takka okkara fantastisku stuðlum fyri teirra uppbaking til okkara verkætlan, JFK Trolí, P/F Framherja, Sp/F Hvalnes, P/F Varðanum, P/F Tryggingarfelagnum Føroyar, Tórshavnar kommunu og Marna Simonsen.